

ODAL VINDKRAFTVERK AS
Pausvegen 6
1927 RÅNÅSFOSS

Vår dato: 29.04.2021
Vår ref.: 201201816-531
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Jon Krogvold

Vedtak om utsatt frist for idriftsettelse fra 31.12.2021 til 30.06.2022

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknad av 26.02.2021 fra Odal Vindkraftverk AS om utsatt frist for idriftsettelse for Odal vindkraftverk (tidligere Songkjølen og Engerfjellet vindkraftverk) i Nord-Odal kommune, Innlandet fylke. Odal Vindkraftverk AS søker om utsatt frist for idriftsettelse fra 31.12.2021 til 30.06.2022.

NVE innvilger søknaden om utsatt frist for idriftsettelse av Odal vindkraftverk til 30.06.2022.

Bakgrunn

Odal vindkraftverk AS søker om utsatt frist for idriftsettelse fra 31.12.2021 til 30.06.2022. I søknaden av 26.02.2021 skriver Odal Vindkraftverk AS at de søker om utsatt frist for idriftsettelse som følge av covid-19-pandemien. De skriver at de er avhengig av utenlandsk arbeidskraft, og at underleverandører har signalisert forsinkelser i anleggsarbeidene som en følge av pandemien.

Konsesjonær opplyser at de har kommet langt i byggearbeidene som startet mai 2020. All hogst er så godt som gjennomført, og anleggsveier, kranoppstillingsplasser og fundamenter er snart ferdigstilt. Etablering av de to trafoene er godt i gang.

Konsesjonær opplyser i søknaden at tidsplanen for prosjektet enda ikke har blitt vesentlig påvirket av de nasjonale smittevernstiltakene som har blitt innført, men at de med bakgrunn i de reiserestriksjoner som ble innført av regjeringen 29. januar i år har mottatt varsel om «force majeure» fra to av leverandørene i prosjektet. Arbeidet med vindturbinfundamentene er samtidig inne i en tidskritisk fase, og med bakgrunn i disse varslene er det ifølge konsesjonær nødvendig å sikre prosjektet fleksibilitet i tidsplanen hvis forsinkelse i arbeidet med fundamentene skulle oppstå.

Høring

Den 01.03.2021 sendte NVE søknaden på høring. NVE bad videre konsesjonær om å orientere berørte grunneiere og eventuelt andre rettighetshavere om søknaden. Høringsfristen var 25.03.2021. Eidsvoll kommune fikk utsatt høringsfrist til 08.04.2021 for å kunne behandle saken politisk.

NVE mottok hørings svar fra La Naturen Leve, DNT Odal, Motvind Nord-Odal, Nes kommune og Eidsvoll kommune innen høringsfristen. Konesjonær kommenterte høringsuttalelsene i e-post av 12.04.2021. Vertskommunen Nord-Odal har ikke kommet med høringsuttalelse i saken. NVE har i det følgende sammenstilt høringsuttalelsene og konesjonærs kommentar til hver høringsuttalelse.

Innkommende høringsinnspill og konesjonærs kommentarer

La naturen leve v. Vidar Lindefjeld mener at løftene om lokale arbeidsplasser nå viser seg å ikke stemme når arbeidet er avhengig av utenlandsk arbeidskraft. De mener flere av oppgavene burde gjøres av lokal arbeidskraft. De mener det derfor ikke burde blitt gitt løfter fra begynnelsen om lokale og regionale arbeidsplasser. De mener videre at vindkraftbransjen holder Nord-Odal kommune og alle andre vindkraftkommuner for narr med retorikken om de mange lokale arbeidsplassene. De viser videre til presiseringen i Stortinget den 19.06.2020 at *«stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konesjon.»* De mener også høringen er mangelfull.

Konesjonær kommenterer til høringsuttalelsen til LNL at høringen har blitt kommunisert til kommunen, formannskapet og kommunestyret, og at kommunestyremøtet om saken er videostrømmet til publikum/innbyggere. Det er også laget flere nyhetssaker om søknaden. Videre skriver konesjonær at 70-120 arbeidere vært engasjert i prosjektet i snart ett år, hvorav de fleste frem til nå i hovedsak har vært norske arbeidere, også lokale og regionale. De mener det for ett år siden ikke var mulig å vite hva som ville være gjeldende restriksjoner for kryssing av landegrenser for arbeidere.

DNT Odal skriver i sin høringsuttalelse at hele saken har vært belastende for foreningen. De mener det ikke foreligger åpning for å gi utsatt frist, og at konesjonær var godt kjent med pandemien da de startet anleggsarbeidet, og må derfor selv ta ansvar for den situasjonen de har havnet i. De viser videre til NVEs brev av 27.11.2019 der det beskrives praksis for forlengelse av frist for idriftsettelse av urealiserte vindkraftkonesjoner på land. De mener Odal vindkraftverk må ferdigstille det de rekker før gjeldende frist 31.12.2021, og at øvrige turbinpunkter, veier og infrastruktur tilbakeføres så raskt som mulig.

I konesjonærs kommentar til høringsuttalelsen vises det til NVEs brev der det står at det kan åpnes for utsatt frist dersom det oppstår forhold utenfor konesjonærs kontroll.

Motvind Nord-Odal anfører i sin høringsuttalelse at NVE, basert på brev av 27.11.2019, allerede har lagt føringer på at det ikke skal være mulig å komme frem til en annen konklusjon enn å avslå søknaden. De mener videre at anleggsarbeidet må stoppes med øyeblikkelig virkning, ettersom det pågår andre prosesser vedrørende om tiltaket er ulovlig. Motvind mener det ikke virker troverdig at Odal vindkraftverk ikke har klart å innrette seg og sine underleverandører, all den tid det har vært en kjent pandemisituasjon siden mars 2020. De mener videre det er villedende å love lokale arbeidsplasser når det nå viser seg at anlegget trenger utenlandsk arbeidskraft. De spekulerer i om utbygger har igangsatt anleggsarbeidet og lagt til grunn at NVE forlenger fristen for idriftsettelse.

I konesjonærs kommentar til høringsuttalelsen vises det til NVEs brev der det står at det kan åpnes for utsatt frist dersom det oppstår forhold utenfor konesjonærs kontroll. Til påstand om ulovligheter viser konesjonær til at dette har vært behandlet og fastslått flere ganger av en rekke instanser, senest 18.03.21 av Statsforvalteren Innlandet.

Nes kommune skriver i sin høringsuttalelse at de ikke har noen merknader til søknaden.

Eidsvoll kommune skriver i sin høringsuttalelse at kommunen anbefaler at vindkraftverket ikke gis utsatt frist for idriftsettelse. De begrunner dette med at det har vært signalisert at det ikke kan påberegnes

at det blir gitt slike utsettelse. Kommunen anfører at selv om det allerede er gjort store inngrep, vil en fullføring av prosjektet medføre ytterligere inngrep i naturen med de konsekvensene det vil få.

I konsesjonærs kommentar til høringsuttalelsen vises det til NVEs brev der det står at det kan åpnes for utsatt frist dersom det oppstår forhold utenfor konsesjonærs kontroll.

NVEs vurdering

NVEs vurdering av innspill om høringen

La Naturen Leve mener høringen har vært mangelfull og at folk flest ikke får vite om søknaden selv om NVE gjennomfører en høring.

NVE viser til at søknaden har vært sendt på høring til relevante høringsparter. Formålet med høringen i denne saken har vært å få innspill på de konkrete virkningene av å utsette fristen for idriftsettelse med seks måneder. Som konsesjonær opplyser om i sine kommentarer til høringsuttalelsene, har det blitt oppmerksomhet omkring søknaden i lokale media. NVE konstaterer at parter som er direkte berørt har fått mulighet til å uttale seg. Etter NVEs vurdering kan vi ikke se at en bredere høring ville tilført vesentlig mengde nye opplysninger i denne saken, da de konkrete virkningene av søknaden har et begrenset omfang, som omtalt under.

NVEs vurdering av utsatt frist for idriftsettelse

Fristen for idriftsettelse blir satt i konsesjoner for å gi en forutsigbarhet for samfunnet. Odal vindkraftverk fikk godkjent MTA/detaljplan i juni 2019. Vedtaket ble påklaget, men det ble ikke funnet grunnlag for å kreve oppsettende virkning. Anleggsarbeidet kunne i teorien startet da. OED stadfestet NVEs vedtak mars 2020. Etter NVEs vurdering hadde konsesjonær på NVEs vedtakstidspunkt av MTA/detaljplan, tilstrekkelig med tid til å realisere prosjektet innen 31.12.21. Anleggsarbeidet startet mai 2020.

NVE viser til vårt brev av 27.11.2019 hvor vi informerer om vår praksis ved behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverk. NVE konstaterer at flere av høringspartene har gjengitt deler av brevet. I brevet står det også at NVE kan forlenge fristen for idriftsettelse av vindkraftverket utover 31.12.2021 i særlige tilfeller der konsesjonær har kommet langt i byggearbeidene og uforutsette forhold, «force majeure», hindrer idriftsettelse i tide.

Etter NVEs vurdering er covid-19-situasjonen ved Odal vindkraftverk en «force majeure-situasjon» som er utenfor konsesjonærens kontroll. Grunnlaget for denne vurderingen er konsesjonærens opplysninger om at sentrale leverandører har varslet forsinkelser som følge av covid-19, og at det kan være risiko for ytterligere forsinkelser. Selv om konsesjonær etter NVEs vurdering har hatt god tid til å realisere prosjektet og fremdeles ikke har opplevd vesentlige forsinkelser som har medført store avvik fra fremdriftsplanen, så vil vi vektlegge pandemiens usikkerhet og medførende reell risiko for den videre fremdriftsplanen. NVE er enig med konsesjonær i at det vil være vesentlig risiko for ytterlige forsinkelser under en pandemi som kan påvirke både lokalt anleggsarbeid og internasjonale leveranser.

Basert på at arbeidene har kommet så langt, mener NVE det er rasjonelt at konsesjonær søker om utsatt frist for idriftsettelse når det foreligger en risiko for at de ikke når konsesjonsvilkårets frist på 31.12.21. NVE mener det er positivt at søknaden kommer i god tid før 31.12.21. Vi mener dette kan innebære at konsesjonær har god oversikt over fremdriften i prosjektet frem mot idriftsettelse. Vi viser også til at det står i konsesjonen at en slik søknad skal sendes inn i god tid før fristen går ut. I utgangspunktet har konsesjonær dermed begrenset mulighet til å avvende om leverandørenes varslede forsinkelser skjer før

de søker om utsatt frist. Etter NVEs vurdering er det samtidig viktigere at den resterende byggeperioden blir gjennomført med kvalitet der hensynet vil miljø og sikkerhet kan ivaretas, fremfor at den siste byggeperioden baseres på usikkerhet og dårlig tid.

Ulempen med utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverket vil i all hovedsak være en lengre anleggsperiode. Dette kan innebære en forlengelse av ulemper for omgivelsene, eksempelvis fra anleggstrafikk-støy. NVE mener de samlede ulempene av en lengre anleggsperiode er mindre enn eventuelle ulemper konsesjonær, og samfunnet for øvrig, vil få dersom prosjektet ikke blir fullført. Som konsesjonær opplyser om, er de fysiske arealinngrepene i hovedsak allerede gjort. Dersom prosjektet faktisk blir vesentlig forsinket på grunn av pandemien – og det ikke blir mulig å fullføre prosjektet innen 31.12.21 – foreligger det en risiko for at det har blitt gjort arealinngrep uten nytte. Blir imidlertid alle de planlagte turbinene reist og ferdigstilt, vil inngrepene få realisert en nytte i form av produksjon av fornybar energi. Selv om det ikke er gitt at det faktisk vil bli forsinkelser, foreligger det likevel en risiko for at det kan skje.

NVE kan samtidig ikke se at konsesjonær har et incentiv til å forskyve idriftsettelse unødvendig, ettersom en idriftsettelse av hele eller deler av vindkraftverket etter 31.12.21 medfører at elsertifikater vil bortfalle. I tillegg vil en senere idriftsettelse medføre at inntektene fra kraftproduksjon blir utsatt. NVE legger derfor til grunn at konsesjonær etterstreber å idriftsette vindkraftverket i 2021 dersom de varslede forsinkelsene ikke materialiseres.

Nå som de fleste fysiske terrenginngrepene allerede er gjennomført, mener vi samlet sett at det er samfunnsrasjonelt at prosjektet fullføres, selv om det skulle oppstå forsinkelser knyttet til covid-19-pandemien. Derfor bør det gis utsatt frist for idriftsettelse til 30.06.2022.

Etter NVEs vurdering medfører uforutsette hendelser utenfor konsesjonærs kontroll at det er en risiko for at Odal vindkraftverk ikke vil bli ferdig og satt i drift innen utgangen av 2021. På dette grunnlag gir NVE i medhold av energiloven § 3-1, jf. § 10-4 annet ledd, Odal vindkraftverk AS utsatt frist for idriftsettelse av Odal vindkraftverk til 30.06.2022.

Klageadgang og orientering av grunneiere og rettighetshavere

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. Se vedlagt informasjon om rett til å klage.

Vi ber om at grunneiere/rettighetshavere underrettes om tillatelsen. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger bl.a. om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter. Vi ber derfor om at kopi av tillatelsen sendes grunneierne/rettighetshaverne. Kopi av orientering skal sendes til NVE.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Erlend Bjerkestrand
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

AKERSHUS ENERGI AS v/Martin Westin
AKERSHUS ENERGI VIND AS v/Emil Orderud
DNT ODAL
Eidsvoll kommune
ELVIA AS
INNLANDET FYLKESKOMMUNE
LA NATUREN LEVE
MOTVIND NORD-ODAL
Naturvernforbundet i Hedmark
NES KOMMUNE
Nord-Odal kommune
Norges Miljøvernforbund
NORWEA
Sand jeger- og fiskerforening
STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 24.08.2020. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none">- Skrive hvilket vedtak du klager på.- Skrive hvilket resultat du ønsker.- Opplyse om du klager innenfor fristen.- Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.